

Strategi: Arbeta strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen

En ökad omställningstakt krävs för att nå stadens miljö- och klimatmål. Staden står inför stora utmaningar och behöver både tillgång till ytterligare finansiering och kunna säkerställa att befintliga medel effektivt bidrar till omställningen.

Ett sätt att uppnå detta är att öka vår kapacitet och kompetens genom att i större utsträckning söka och använda medel från både nationell och EU-nivå. Detta främjar möjlighet till innovation och implementering av nya lösningar. Investeringar bör i större utsträckning vara hållbarhetsdrivna och bidra till en miljömässigt och socialt hållbar omställning. Det är viktigt att stadens investeringar inte leder till negativa miljöeffekter, som ökade utsläpp av växthusgaser eller negativ påverkan på biologisk mångfald.

Strategin ”Arbeta strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen” ska bidra till att Göteborgs Stad har en god förståelse för både värden och kostnader kopplat till omställningen, både ur ett kommunalekonomiskt och samhällsekonomiskt perspektiv. Staden ska tänka innovativt och aktivt söka olika typer av finansieringslösningar för att lyckas med omställningen.

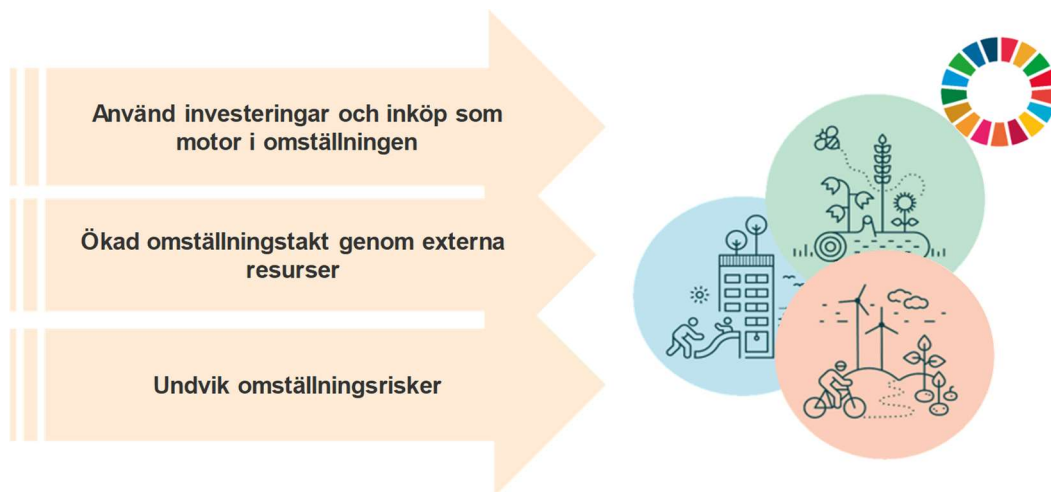
Mål och inriktning

Strategin fokuserar på underliggande faktorer som Göteborgs Stad behöver arbeta med för en ökad takt i miljö- och klimatomställningen. Strategin bidrar på så sätt till samtliga mål och delmål i miljö- och klimatprogrammet

Strategin bidrar till:

- Att stärka samverkan mellan ekonomi, finansiering och miljö internt i staden och med externa parter.
- Att staden får ökade möjligheter att finansiera omställningen och värdera kostnader ur ett samhällsekonomiskt hållbarhetsperspektiv
- Att stärka och samordna stadens påverkansarbete gentemot nationella och internationella myndigheter inom extern innovationsfinansiering, så att utlysningar anpassas till de specifika utmaningar och behov som finns i staden.
- Att utveckla underlag för investeringsbeslut.
- Strategin fokuserar på områden som inte omfattas av pågående uppdrag, och där potential finns att öka stadens möjlighet att använda finansiering som omställningsmotor.

Strategiarbetet har under 2024 haft följande tre inriktningar:

Övegripande inriktningar och mål för strategiarbetet under 2024

Använd investeringar och inköp som motor i omställningen

För att uppnå stadens miljö- och klimatmål behöver investeringar och inköp bidra till att projekt blir så gröna och hållbara som möjligt. Beslutsfattare behöver ha tillgång till underlag som beskriver konsekvenser av deras beslut. Genom detta kan beslutsfattare fatta välinformerade beslut och i större utsträckning hållas ansvariga för de val de gör.

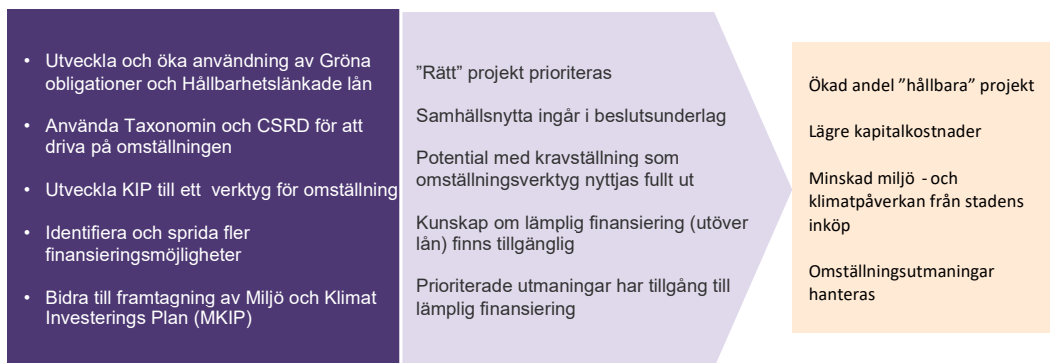
Stadens ramverk för gröna obligationer, anpassade till EU:s taxonomi, är ett viktigt verktyg för att främja miljöarbetet. Gröna obligationer är finansiella instrument där kapitalet öronmärks för miljömässigt hållbara projekt, såsom förnybar energi, energieffektiva byggnader och eldrivna fordon. Ramverket har potential att integreras ytterligare i stadens planering och strategiska utveckling, vilket stärker stadens hållbarhetsarbete och bidrar till att sänka stadens kapitalkostnader. EU:s taxonomi och CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) påverkar flera kommunala bolag i staden direkt, genom krav på transparent rapportering och att hållbarhetsarbetet integreras fullt ut i den strategiska planeringen och styrningen. Resten av staden påverkas mer indirekt, då finansärer redan idag kräver motsvarande information.

Strategin har identifierat behov av att revidera och komplettera den klimatinvesteringsplan (KIP) som utvecklats inom ramen för EU Missionen “100 klimatneutrala och smarta städer” och det nationella klimatkontraktet med åtgärder som krävs för att uppnå målen i miljö- och klimatprogrammet.

Strategin ser även möjligheter att utreda användningen av alternativa finansieringsmetoder utöver lån och skattemedel. Detta inkluderar att undersöka fördelar och nackdelar med public-private partnerships¹ och crowdfunding².

1 Public Private Partnership (PPP) är ett långsiktigt samarbete mellan offentliga myndigheter och privata företag.

2 Crowdfunding, eller gräsrotsfinansiering, är en metod där flera medborgare bidrar med små summor för att finansiera ett projekt eller en idé.

Exempel på aktiviteter, resultatmål och effektmål inom inriktningen "Använd investeringar och inköp som motor i omställningen"

För att adressera identifierade utvecklingsbehov arbetar strategin med flera initiativ. Först och främst utreds möjligheten att rikta investeringar och inköp mot hållbara projekt och verksamheter, genom ramverket för gröna obligationer, CSRD och taxonomin. Vidare identifieras kritiska beslutspunkter där beslutsunderlag behöver kompletteras, så att beslutsfattare har tillgång till information om konsekvenser och mervärden för olika alternativa lösningar.

Inom ramen för strategin pågår dialog om alternativa finansieringsmetoder, såsom public-private partnerships och crowdfunding, som kan komplettera traditionella lån. Genom det Vinnovafinansierade projektet "EU-Taxonomin och dess påverkan på fjärrvärmesektorn" utvärderas hur EU:s taxonomi förväntas påverka stadens fjärrvärmesystem fram till 2050 genom ett stort antal scenarier.

Dessutom har ett ramverk för klimatberäkningar och samhällsekonomiska analyser testats genom ett stadsspecifikt fall som bedömer alternativa sätt att transportera massor. Detta har genomförts inom ramen för det Energimyndighetsfinansierade projektet "Viable Cities Klimatinvesteringsplansprojektet", där en länk till projektrapporten kommer att tillhandahållas.

Ökad omställningstakt genom externa resurser

Innovations- och utvecklingsarbete är avgörande för att staden ska nå sina miljö- och klimatmål. Många av de utmaningar staden står inför kräver samarbete både inom och utanför staden. Genom innovation skapas nya möjligheter som bidrar till stadens omställning och gör den mer attraktiv för både företag och medarbetare.

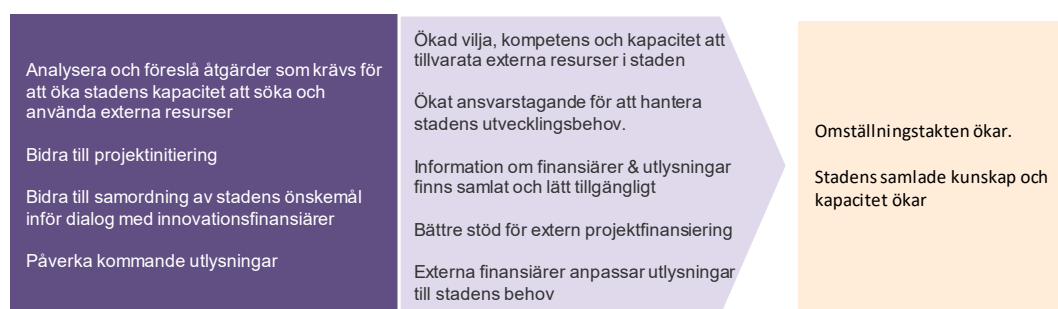
Inom ramen för strategin har viljan, kunskaper och förutsättningar att hantera utmaningar genom extern finansierade projekt och samarbeten undersökts. Resultaten visar på stora variationer. Vissa delar av staden har väl fungerande strukturer och stöd medan andra saknar både struktur och styrning. För att öka omställningstakten med hjälp av externa medel finns potential i staden att mer aktivt söka och använda dessa resurser.

Kunskapen om finansiärer är spridd och inte alltid tillgänglig där behovet är störst. Stadens Brysselkontor bevakar EU-finansieringsmöjligheter och bidrar med både information om relevanta utlysningar och kontakter med konsortier genom bland annat

Brysselkalender och finansieringsbrev. Det finns dock ett behov av en plattform för att samla nationella och regionala möjligheter samt ett samordnat administrativt stöd.

Innovations- och utvecklingsarbete är avgörande för att staden ska nå sina miljö- och klimatmål. Innovation skapar nya möjligheter och bidrar till stadens välbefinnande, vilket gör staden mer attraktiv för företag och medarbetare. Trots detta utnyttjar staden inte dessa möjligheter fullt ut.

För att underlätta för stadens bolag och förvaltningar att initiera fler och bättre stadsövergripande projekt, arbetar strategin med följande åtgärder: att undersöka möjligheten att återstarta Innovationsforum, att förbättra samordningen av information och centralt administrativt stöd genom exempelvis "din kunskapsarena" eller navet, samt att titta på förutsättningarna att utveckla och använda PIOS för portföljhantering av projekt.

Exempel på aktiviteter, resultatmål och effektmål inom inriktningen "Ökad omställningstakt genom externa resurser"

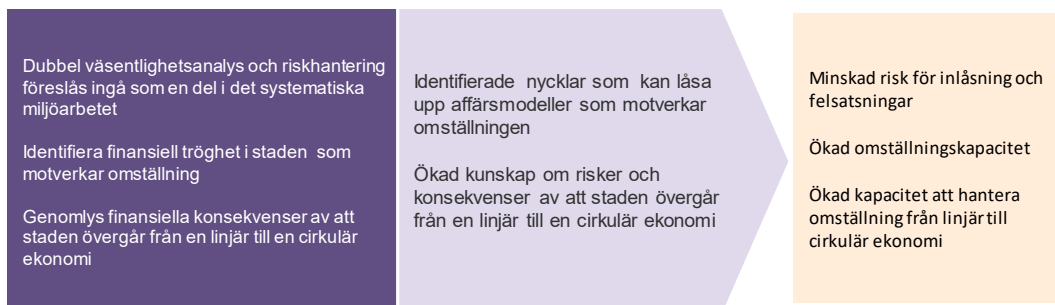
För att öka omställningstakten genom externa samarbeten föreslås att stadens samlade kompetens och kapacitet ökar så att potentialen med externa resurser nyttjas för stadens utveckling. Ledningens ansvar för stadens utvecklingsbehov kan behöva förtydligas. Information om finansiärer och utlysningar behöver bli lätt tillgänglig och bättre stödstrukturer för extern finansiering bör skapas. Nuvarande sporadiska dialoger med innovationsfinansiärer föreslås kompletteras med strategiska dialoger med syfte att utlysningar ska anpassas till stadens förutsättningar och behov.

Undvika omställningsrisker

Att identifiera och hantera omställningsrisker är avgörande för att säkerställa en hållbar och resilient utveckling. Genom att proaktivt hantera dessa risker kan staden undvika negativ miljö- och klimatpåverkan samt ekonomiska förluster.

Strategin bidrar till att identifiera finansiella hinder i staden som kan försvåra omställningen. Ett exempel på detta är det pågående projektet Systemtröghet, som finansieras av Formas och leds av Linköpings universitet, med Miljöförvaltningen och BRG som partners. Projektets syfte är att hitta nycklar för att påskynda elektrifieringen av upphandlade transporter och arbetsmaskiner.

Strategin föreslår att omställningsrisker på övergripande nivå identifieras genom att den dubbla väsentlighetsanalysen integreras som en del av det systematiska miljöarbetet. Detta gäller inte bara för de bolag som ska rapportera enligt CSRD, utan även för andra relevanta bolag och förvaltningar. Dessutom bör stadens beslutsprocesser inkludera steg som säkerställer att omställningsrisker identifieras och hanteras på ett effektivt sätt.

Exempel på aktiviteter, resultatmål och effektmål inom inriktningen "Undvika omställningsrisker"

Plan framåt

För att öka arbetstakten kommer två arbetsgrupper att startas upp, där den ena gruppen ska fokusera på extern finansiering och innovation och den andra på investeringar och upphandling. Grupperna kommer träffas regelbundet och bör ha förankring i en eller två styrgrupper med representanter från exempelvis miljöförvaltningen och stadsledningskontoret. En prioriterad åtgärdsplan för 2025 kommer att utarbetas under hösten.

Organisering och kontakt

Strategiansvarig nämnd/bolag: Miljö- och klimatnämnden

Strategiansvariga: Carin Ström och Michelle Coldrey, Miljöförvaltningen

Organisering och involvering: Arbete sker i dialog med stadsledningskontoret, stadsmiljöförvaltningen, exploateringsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, BRG, miljökontakter i staden samt controllers.

Läs mer

- Om strategin [Vi arbetar strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen på goteborg.se](https://www.goteborg.se/om-2024-strategi-arbeta-strategiskt-med-finansiering-for-okad-takt-i-omstallningen)